

Súd: Okresný súd Skalica
Spisová značka: 7P/52/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2718201501
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimíra Slobodová
ECLI: ECLI:SK:OSSI:2018:2718201501.2

Uznesenie

Okresný súd Skalica v právnej veci starostlivosti o mal. dieťa: L. F.Š., Z.. XX.XX.XXXX, B. X. XXXX/XX, Q., zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, dieťa rodičov matky: A. A., Z.. X.X.XXXX, B. X. XX, Q. a otca: P. F., Z.. X.X.XXXX, K. B. F. Q., o návrhu X. A., Z.. XX.X.XXXX T. J. A., Z.. XX.X.XXXX, H. B. X. XXXX/XX, Q., obaja zastúpení advokátskou kanceláriou Machová s.r.o., Sasinkova 886/16, Skalica, IČO: 36 864 544 , na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d ť u j e toto neodkladné opatrenie:

II. Súd d o č a s n e zveruje mal. L. do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov dieťaťa: X. A., Z.. XX.X.XXXX T. J. A., Z.. XX.X.XXXX, ktorí budú dieťa zastupovať v bežných veciach a spravovať jeho majetok, a to na čas do právoplatného skončenia konania o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k mal. L., vedeného na OS Skalica pod sp. zn. 7P/52/2018.

III. Matka j e p o v i n n á prispievať na výživu mal. L. sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované, nepľnoleté dieťa podľa zákona č. 601/2003 Zb. v znení neskorších predpisov vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, počnúc právoplatnosťou tohto uznesenia.

IV. Otec je povinný prispievať na výživu mal. L. sumou 150 eur mesačne vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, počnúc právoplatnosťou tohto uznesenia.

V. Neodkladné opatrenie je predbežne vykonateľné.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovatelia sú starými rodičmi maloletého L., keďže sú rodičmi jeho matky. Navrhovatelia sa návrhom doručeným súdu dňa 10.1.2018 domáhajú vydania neodkladného opatrenia, ktorým súd zverí mal. L. do ich spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti, určí im oprávnenie dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach, určí rodičom výživné s povinnosťou ho platiť na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

2. Navrhovatelia návrh odôvodnil tým, že mal. L. pochádza z mimomanželského vzťahu ich dcéry A. A., Z.. X.X.XXXX T. P. F., Z.. X.X.XXXX. Rozsudkom OS Skalica č.k. 7P/27/2017-75 z 22.8.2017 (právoplatný 13.9.2017) bola schválená rodičovská dohoda, v zmysle ktorej bol mal. L. zverený matke, otec sa zaviazal platiť výživné na dieťa 150 eur, zároveň bol upravený styk otca s dieťaťom. Rozsudkom OS Skalica č.k. 8P/43/2018-23 z 18.8.2018 (právoplatný 5.9.2018) došlo k zmene styku otca s dieťaťom. Matka býva s mal. L. s starými rodičmi v ich domácnosti v ich dome, kde má matka so synom samostatný

byt. Otec dieťaťa sa s maloletým stretával v zmysle rozsudku, pričom s matkou L. mal problematický vzťah, opakovane dochádzalo k fyzickým útokom z jeho strany voči matke L. aj voči starým rodičom L..

3. Navrhovatelia svoj návrh odôvodnili tým, že v septembri 2018 bola ich dcéra hospitalizovaná na chirurgickom oddelení v Z. Q. z dôvodu zranení, ktoré si sama spôsobila a následne do 24.9. do 26.9.2018 bola hospitalizovaná v psychiatrickej nemocnici vo V. I., kde sa nachádza aj v súčasnosti. Dôvodom jej pobytu v zariadení sú u nej dlhodobejšie pretrvávajúce psychické problémy, ktorých prejavom je aj zvýšené požívanie alkoholu a depresie. Už v marci 2018 matka L. žiadala ošetrojúcu lekárku F.. Q. o psychologické vyšetrenie z vyššie uvedených dôvodov, ktoré popisovala už od obdobia pred 3 rokmi, kedy jej zomrela prvorozená dcéra. Navrhovatelia uvádzajú, že dlho nemali vedomosť o jej požívaní alkoholu, ale matke so starostlivosťou o L. maximálne pomáhali.

4. Navrhovatelia poukázali na to, že L. je dieťa so zdravotným obmedzením, má syndróm nehybnosti paraplegický na viacerých miestach, pacient DFSNP, navštevuje neurologickú ambulanciu pre deti a špecializovanú rehabilitačnú nemocnicu v L. E.. Jeho zdravotný stav vyžaduje zvýšenú zdravotnú starostlivosť po fyzickej i mentálnej stránke a oni túto starostlivosť zabezpečovali od jeho narodenia spolu s jeho matkou. L. od septembra 2018 navštevuje súkromnú špeciálnu materskú škôlku v Q.. Od svojich 3 rokov pravidelne absolvuje rehabilitačné cvičebné pobyty, kde náklady zabezpečovali oni s matkou. Podľa navrhovateľov sú mesačné náklady na L. na lieky 40 eur, vitamíny a výživové doplnky, škôlka 50 eur mesačne. Otec platí výživné na syna 150 eur, iným spôsobom sa na zabezpečovaní potrieb dieťaťa nepodieľa.

5. Navrhovatelia k svojim majetkovým pomerom uviedli, že sú spoločníkmi spoločnosti V. A. Q..J..H., kde navrhovateľka pracuje i na skrátený pracovný pomer a má príjem 230 eur mesačne. Navrhovateľ je konateľom firmy a zároveň poberateľom výsluhového dôchodku 520 eur mesačne, poberá 500 eur odmenu ako konateľ mesačne. mesačné náklady na bývanie majú cca 333 eur. Podľa vyjadrenia navrhovateľa majetkové pomery otca nepoznajú, ale sú na neho vedené viaceré exekúcie.

6. V závere navrhovatelia poukázali na to, že podľa ich názoru spĺňajú zákonné podmienky na zverenie im dieťaťa, lebo súčasnosti rodičia nie sú schopní zabezpečiť osobnú starostlivosť o F.. L.. Reálne a fakticky dlhšiu dobu sa H. L. oni starajú oni a nie len tým, že matka so synom bývajú od narodenia dieťaťa v ich domácnosti, ale aj matke pomáhali zabezpečovať potreby dieťaťa. v prípade neprítomnosti matky (či už zamestnania alebo zdravotných komplikácií) komplexne zabezpečovali starostlivosť o dieťa.

7. Súd sa oboznámil s obsahom spisového materiálu, najmä s pripojeným spismi tunajšieho súdu sp.zn. 8P/43/2018 a sp. zn. 7P/27/2017, lekárskou správou o zdravotnom stave L. z Detskej fakultnej nemocnice s poliklinikou, ortopedickej ambulancie, lekárskou správou pediatickej neurologičky MUDr. V.V., lekárskou správou MUDr. Q. (ohľadom matky L.), potvrdením psychiatrickej nemocnice V. I., rodným listom dieťaťa, prepúšťacou správou detského fyziatricko - rehabilitačného oddelenia z 20.4.2018, rozhodnutím Súkromnej špeciálnej materskej školy z 31.8.2018 o prijatí dieťaťa .

8. Súd mal z listinných dôkazov doložených do spisu preukázané, že mal. L. pochádza partnerského vzťahu, rodičia mali svoje práva a povinnosti k dieťaťu upravené rozsudkami tunajšieho súdu: č.k. 7P/27/2017-75 z 22.8.2017 (právoplatný 13.9.2017), č.k. 8P/43/2018-23 z 18.8.2018 (právoplatný 5.9.2018), výživné na dieťa bolo výsledkom rodičovskej dohody pre otca 150 eur mesačne, ktoré si aj riadne platí. Matka je od 2.10.2018 hospitalizovaná v psychiatrickej nemocnici V. I.D.. F.. L. býva od narodenia s matkou v spoločnej domácnosti s navrhovateľmi, ktorí matke pomáhajú v starostlivosti o dieťa. Otec sa s malým stretáva, výživné pravidelne platí 150 eur mesačne.

9. Predmetom konania je nariadenie neodkladného opatrenia po začatí konania vo veci samej, lebo s návrhom na vydanie neodkladného opatrenia bol podaný zároveň návrh vo veci samej.

10. Podľa § 156 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len C.s.p.), konanie sa začína doručením žaloby alebo doručením návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia súdu.

11. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len C.s.p.), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

12. Podľa §360 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimo sporový poriadok (ďalej len C.m.p.), neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

13. Podľa § 366 C.m.p., neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

14. Podľa § 367 ods. 1 C.m.p., neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

15. Inštitút neodkladných opatrení nahradil doterajšie predbežné opatrenia podľa úpravy platnej do 30.06.2016, zavedením inštitútu neodkladných opatrení sa zmenila koncepcia právnej úpravy predbežných opatrení podľa Občianskeho súdneho poriadku platného do 30.06.2016, ktorých cieľom bolo dočasne upraviť pomery účastníkov konania a následne rozhodnúť vo veci samej. Nová právna úprava upustila od doterajšej koncepcie predbežnosti poskytovanej ochrany, pretože po nariadení navrhovaných opatrení nemusí nevyhnutne nasledovať konanie vo veci samej. Nariadenie neodkladného opatrenia v priebehu odvolacieho konania vyplýva nielen z verejného záujmu, napr. ochrana maloletého dieťaťa, ale aj z princípu úplnej apelácie, ktorá sa uplatňuje v mimosporovom konaní. Neodkladné opatrenia sú rozčlenené na neodkladné opatrenia vo veci ochrany maloletého § 365 C.m.p. ,neodkladné opatrenia vo veciach výživného § 366 C.m.p., neodkladné opatrenia vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého § 367 C.m.p. ,neodkladné opatrenia o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých, § 368 C.m.p. a opatrenie na zabezpečenie dôkazu § 369 C.m.p. Z uvedeného výpočtu je zrejmé, že predmetné opatrenia upravujú najmä ochranu maloletého. Daná právna úprava v uvedenej oblasti v zásade vychádza z doterajšej právnej úpravy.

16. Podľa § 28 Zákona o rodine, (1) Súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa. (2) Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa. (3) Rodičovské práva a povinnosti vykonáva jeden z rodičov, ak druhý z rodičov nežije, je neznámy alebo ak nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu. Platí to aj v prípade, ak jeden z rodičov bol pozbavený rodičovských práv a povinností, ak mu bol výkon jeho rodičovských práv a povinností obmedzený alebo pozastavený.

17. Podľa § 34 ods. 1 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti majú obidvaja rodičia. Obaja rodičia zodpovedajú spoločne za všestranný vývoj dieťaťa. Vykonávajú svoje rodičovské práva a povinnosti buď spoločne, alebo aj jednotlivo po vzájomnej dohode. Ak sa rodičia o styku s dieťaťom nedohodnú a ak je to v záujme dieťaťa, súd upraví styk rodičov s dieťaťom v rozsahu zodpovedajúcom jeho záujmu.

18. Podľa § 62 ods. 1-5 Zákona o rodine, (1) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. (2) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. (3) Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. (4) Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. (5) Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

19. Podľa § 65 ods. 1,2 Zákona o rodine, (1) Ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného. (2) Súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní.

20. Podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime v znení neskorších zmien a doplnkov účinných od 1.7.2017 , za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 spoločne, sa považuje suma alebo úhrn súm podľa písm. c) 93,61 eur mesačne, ak ide 1. o zaopatrené nepľnoleté dieťa, 2. o nezaopatrené dieťa.

21. Podľa § 44 ods. 2 Zákon o rodine, náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

22. Podľa § 44 ods. 3 písm. a) Zákon o rodine, náhradnou starostlivosťou je a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča.

23. Podľa § 45 ods. 1 Zákon o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

24. Podľa § 45 ods. 2 Zákon o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

25. Podľa § 45 ods. 3 Zákon o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

26. Podľa § 46 ods. 1 Zákon o rodine, maloleté dieťa možno zveriť do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom.

27. Neodkladné opatrenia upravujú nielen faktické pomery účastníkov, ale upravujú aj právne pomery, i keď len predbežné. Súd musí v konaní predovšetkým skúmať, či je návrh navrhovateľa osvedčený, tiež je potrebné skúmať, či je predbežné opatrenie potrebné, teda naliehavosť situácie. Nevyhnutnosť úpravy sa tu ponechá na voľnú úvahu súdu. Súd sa pritom opiera o výsledky urýchleného zisťovania. Ak na jeho základe dospeje k názoru, že návrh je dôvodný, t.j. že ohrozenie vzťahov alebo nárokov účastníkov je také značné, že si vyžaduje okamžité, hoci dočasné opatrenie súdu, nariadi ich najvhodnejšiu úpravu predbežným opatrením. Charakteristickým znakom neodkladných opatrenia je jeho predbežný - dočasný charakter. Dočasnosť spočíva v tom, že neodkladným opatrením sa upravujú pomery, alebo zabezpečuje výkon rozhodnutia do doby, než súd vydá vo veci samej konečné rozhodnutie. Účelom neodkladných opatrení je rýchla, i keď dočasná úprava právnych ale i faktických pomerov účastníkov konania. Neodkladné opatrenie neprejudikuje práva a záujmy účastníkov konania. Na jeho vydanie stačí, ak je aspoň osvedčená danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy. Neodkladné opatrenie teda nie je konečné rozhodnutie a jeho účelom je dočasná úprava pomerov účastníkov.

28. Citované ustanovenie poskytuje len demonštratívny výpočet prípadov, kedy možno právne a faktické pomery účastníkov upraviť neodkladným opatrením. Existencia ustanovenia § 367 ods. 1 C.m.p., nevyklučuje možnosť vydania neodkladného opatrenia, na základe ktorého súd dočasne zverí dieťa do osobnej starostlivosti druhému rodičovi. V tomto prípade, nejde o úpravu faktických, ale právnych pomerov účastníkov, ktoré odôvodňuje záujem mal. dieťaťa, ktorý je smerodajný. V danom prípade mal súd preukázané, že súčasnosti fakticky o mal. L. zabezpečujú starostlivosť jeho starí rodičia zo strany matky dieťaťa, preto súd už osobitne neukladal povinnosť matke (ktorej bolo pôvodne dieťa zverené) odovzdať dieťa. Súd dal len do súladu faktický a právny stav na dočasné obdobie, do rozhodnutia v merite veci.

29. Vzhľadom k tomu, že súd dočasne zveril mal. L. do spoločnej náhradnej osobne starostlivosti starých rodičov, určil súd obom rodičom povinnosť platiť výživné a to matke v nevyhnutnej miere

vo výške minimálneho výživného stanoveného Zákonom o rodine, predstavujúceho 30% životného minima nezaopatreného dieťaťa, keďže je v súčasnosti na liečení a súd nemal preskúmané jej aktuálne zárobkové pomery. Súd neurčil vyššie výživné vzhľadom k tomu, že v čase vydania neodkladného opatrenia nebol objektívne zistený príjem matky. Otcovi určil súd výživné vo výške, ako sa pôvodne s matkou dohodol a reálne aj doposiaľ mesačne výživné platí.

30. Súd konštatuje, že keďže návrhu navrhovateľov na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu vyhovel a vzhľadom na výsledky zo šetrení sa stotožňuje s dôvodmi návrhu, ďalšie dôvody v odôvodnení tohto uznesenia neuvádza.

Poučenie:

Proti uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Exekúciu vykoná exekútor, ktorého na vykonanie exekúcie poverí súd (§ 55 zák. č. 233/1995 Z. z. v spojení s § 48 zák. č. 233/1995 Z. z.).